

KONU ANLATIMI

OLAYLAR - OLGULAR ve GÖRÜŞLER

Olay: Meydana gelen ya da ortaya çıkan hal, iş veya durum.

Olgu: Bir olaya neden olan ya da bir olayın sonucunda ortaya çıkan durum ve gelişmeler.

Görüş: Bir olay, nesne, durum veya olgu hakkında kişilerin düşüncesi

1. Tanık Olduğumuz Olaylar

Yaşamımız boyunca her gün birçok olaya tanık oluruz. Bazı olayları televizyon, gazete, dergi, internet gibi iletişim araçlarından öğreniriz. Bazı olaylara ise doğrudan tanık oluruz. Otobüste, okulda, mahallede gördüğümüz olaylardan bazılarının içinde kendimiz de yer alırız. Bazı olaylar bizi doğrudan ilgilendirir. Bazıları ise ilgilendirmez. Bazı olaylar ilgimizi çeker. Bazıları ise ilgimizi çekmez.

İlgimizi çeken olaylar hakkında bilgi edinmek isteriz. Olayın sebeplerini ve sonuçlarını öğrenmeye çalışırız. **Örneğin;** milli futbol takımımızın yabancı bir ülke ile yaptığı karşılaşmayı seyretmek, sonucunun ne olduğunu öğrenmek hepimizin ilgi duyduğu olaylardandır.

Meydana gelen bir trafik kazası hepimizin ilgisini çeker. Kazanın olmasına üzülürüz. Ancak kazanın sebebini ve sonucunu öğrenmek için özel bir çaba göstermeyebiliriz. Oysa trafik kazasında yakınlarımız yaralanmışsa olay daha fazla ilgimizi çeker. Kaza ile yakından ilgilenir, nedenini ve sonucunu öğrenmeye çalışırız.

2. Her Olayın Birden Fazla Nedeni ve Sonucu Olabilir

Tanık olduğumuz bir olayın birden çok nedeni ve sonucu olabilir. Buna olayın çok boyutluluğu denir.

Örneğin; bir deprem sonucunda yıkılan binaları ele alalım. Binaların görünürdeki yıkılma nedeni depremdir. Ancak bunun dışında başka nedenleri de olabilir.

- Binada kullanılan demir, çimento, kum gibi malzemelerin kalitesiz olması,
- Bina temelini sağlam bir zemin üzerine kurulmamış olması,
- Binada eksik malzeme kullanılması,
- Binanın yapımında mühendislik hatalarının olması

binanın yıkılmasının diğer nedenleri olabilir.

Bir deprem felaketinin sonuçları yıkılan binalar, ölen ve yaralanan insanlar gibi görülebilir. Oysa depremin yol açtığı daha pek çok sonuç vardır.

- Deprem sırasında pek çok fabrika hasar göreceğinde insanlar işsiz kalabilir.
- Depremden zarar gören insanlar ruhen ve bedenen pek çok sorun yaşayabilir.
- Yollar ve köprüler zarar görebileceğinden ulaşım güçleşebilir.
- Ülke ekonomisi gerileyebilir.

Deprem bir felaket olmakla birlikte, dünya insanları arasında birlik ve dayanışmayı da artırabilir.

Ülke içinden ve dışından pek çok insan depremden zarar görenlere yardımlar gönderir. Hiç tanımadığımız halde depremden zarar gören insanlara para ve çeşitli eşya yardımı yaparız. Okullarda, iş yerlerinde yardımlar toplanır. Bazı sivil toplum örgütleri de bu yardımlara öncülük ederler. Böylece depremden zarar gören insanların acıları ve ihtiyaçları paylaşılmış olur. Bu durum insanlar arasında dostluk ve kardeşlik duygularını güçlendirir, bir arada ve barış içinde yaşama duygularını geliştirir.

Yukarıdaki örneklerden de anlaşılacağı gibi bir olayın görünen ve görünmeyen pek çok nedeni ve sonucu olabilir. Bu nedenle tanık olduğumuz bir olayı ya da olguyu çok boyutlu olarak değerlendirmeliyiz. Olayların birden fazla nedeninin ve sonucunun olabileceğini bilmeli, ona göre hareket etmeliyiz.

3. Olgu İle Görüş Arasındaki Farklar

Olgu: Gerçek olan, varlığı inkâr edilemeyen bir durum, nesne veya niteliktir. Olgunun doğruluğu ispat edilmiştir veya ispat edilebilir. **Örneğin;** “Ülkemizde şehir nüfusu köy nüfusundan daha fazladır.” dediğimizde bir olguyu dile getirmiş oluruz. Bu olgunun doğruluğunu ispat etmek için 2000 yılında yapılmış olan nüfus sayımı sonuçlarına bakmamız yeterlidir. Bu sayımda ülkemizde yaşayan her yüz kişiden yetmiş kişinin şehirlerde, otuz kişinin ise köylerde yaşadığı belirtilmiştir.

Böylece nüfus sayımı sonucuna bakarak Türkiye’de şehirlerde yaşayanların köylerde yaşayanlardan daha fazla olduğu olgusunu ispat etmiş oluruz.

Olgu aynı türden gerçekleşen birçok olayın genel adıdır. **Örneğin;** aile fertlerimizden birinin evlenerek yeni bir yuva kurması tek başına düşünüldüğünde bir olaydır. Ancak evlilik ve aile birer olgudur. Tarih boyunca her toplumda insanlar evlenerek aile kurmuşlardır. Ailenin şekli, yapısı ve özellikleri değişmiştir. Ancak anne, baba ve çocukları ifade eden bir olgu olmayı sürdürmüştür.

Olay	Olgu
Dayımın evlenmesi	Evlilik
Çöpleri sokağa atmak	Çevre kirliliği
Ahmet’in trafik kazası geçirmesi	Trafik kazaları
Babamın şehire göç etmesi	Köyden kente göç
Kardeşimin doğması	Nüfus artışı

Görüş: Bir olay, olgu ya da nesne hakkında bir kimsenin düşüncesidir. Bir sanat eserinin güzel veya çirkin olduğunu iddia etmek görüştür. Herkesin farklı bir görüşü vardır. Bir ressamın ortaya koyduğu bir eser için bazıları güzel olmuş derken, bazıları çok çirkin olduğunu iddia edebilir. Bazıları da üzerinde biraz daha çalışılması gerektiği şeklinde görüş ileri sürebilir. Dolayısıyla aynı resim üzerinde herkes farklı bir görüş ortaya koyabilir.

Olgu ile görüş arasında önemli farklılıklar vardır. Olgu varlığı veya doğruluğu kesin olup, ispatlanabilir. Görüş ise kişiden kişiye değişebilir. "Türkiye'nin en büyük gölü Van Gölü'dür." dediğimizde bir olguyu dile getirmiş oluruz. Bu olgunun doğruluğunu ispat etmek için Türkiye'deki göllerin yüzölçümlerini bilmek yeterlidir. "Türkiye'nin en güzel gölü Van Gölü'dür." dediğimizde ise bir görüşü dile getirmiş oluruz. Bu görüş kişiden kişiye değişebilir. Bazılarına göre Tuz gölü, bazılarına göre Abant gölü, bazılarına göre ise Uzun göl en güzel göl olarak kabul edilebilir.

Olgu ile görüş arasındaki farkları şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Olguların doğruluğu kanıtlanabilir. Görüşlerin doğruluğu kanıtlanamaz.
2. Olguların doğruluğunu ispat etmek için sayısal verileri, bilimsel kitapları ve ansiklopedileri kullanabiliriz. Görüşlerin doğruluğunu ispatlamak mümkün değildir.
3. Olgular kişiden kişiye değişmez. Görüşler ise kişiden kişiye değişebilir.
4. Olgular şu an var olanlardır. Görüşler ise var olabilecekleri de içerir.
5. Görüşleri ifade ederken bana göre, bize göre gibi ifadeler kullanırız. Olguları ifade ederken bunları kullanamayız.
6. Olgu aynı türden birçok değişmeyi anlatmak için kullanılır (fethi, göç, evlilik, aile vs.). Görüş ise kişiye özgüdür.
7. Olgunun başlangıç ve bitiş süresi ve nerede biteceği kesin olarak belirlenemez. Görüş ise bir anda ifade edilir. Başlangıcı ve sonu bellidir.

Olgu	Görüş
Kocatepe Türkiye'nin en büyük camisidir.	Kocatepe Türkiye'nin en güzel camisidir.
Şehirlerde yaşayan nüfus köylerden daha fazladır.	Şehirde yaşayan insanlar köyde yaşayanlardan daha rahat olabilir.
Çevre kirliliği insanlar için bir sorundur.	Bana göre insanların en önemli sorunu çevre kirliliğidir.
Ülkemizde her gün trafik kazaları yaşanmaktadır.	Günümüzde çözülmesi gereken en acil sorun trafik kazaları sorundur.

4. Genelleme Geliştirme

Genelleme geliştirme, tümevarımsal ve tüm-dengelimsel olarak uygulanabilir.

a. Tümevarımsal Yaklaşımla Genelleme Geliştirme

Tümevarım: Özel bir önermeden genel bir önermeye gidişi sağlayan düşünce biçimidir.

Örneğin;

- Uçurumdan düşen ilk koyun öldü.
- Uçurumdan düşen ikinci koyun öldü.
- Uçurumdan düşen üçüncü koyun öldü.
- Uçurumdan düşen son koyun da öldü.

Bu durumdan yola çıkarak, "**Uçurumdan düşen koyunlar ölür.**" genellemesine ulaşabiliriz.

b. Tüm-dengelimsel Yaklaşımla Genelleme Geliştirme

Tüm-dengelim: Zihnin, kanunlardan ve kuralardan yola çıkıp örneklerle ve olaylara inerek yeni bir yargıda bulunmasıdır. Tümevarımın tersine, genel ilkelerden özel durumlara inen bir akıl yürütme şeklidir. Burada önce herhangi bir genelleme (kanun, kural) ele alınır, sonra bundan yola çıkarak özele (olaya, örneğe) inilerek, yeni bir yargıya varılır.

Örneğin; "Uçurumdan düşen koyunlar ölür." genellemesinden yola çıkalım. Uçurumdan düşen birinci koyun öldü. Uçurumdan düşen ikinci koyun öldü. Uçurumdan düşen sonuncu koyun öldü. Bu durumda "**Uçurumdan düşen koyunlar ölür.**" genellemesi doğrulanmış olur.

Tümdengelimin temelinde "Bütün için doğru olan, parçaları için de doğrudur." ilkesi yatar.

Yukarıdaki örneklere benzer şekilde başka genellemeler yapılabilir.

"Yağmurun çok yağdığı yerlerde orman da çok olur." Örneğin Türkiye'de en fazla yağış alan yer Karadeniz Bölgesi'dir. Türkiye'de en fazla orman olan yer de Karadeniz Bölgesi'dir. Bunun yanında, yağmurun çok fazla yağdığı ekvatorial bölgelerde de orman alanları geniş yer kaplamaktadır. Bu durum "Yağmurun çok yağdığı yerlerde orman da çok olur." genellemesini doğrular (tümdengelimsel yaklaşım).

En fazla iş kazası geçirenler aşırı stres altında çalışanlardır. Burada en çok iş kazasına yol açan sorunun aşırı stres olduğu vurgulanmıştır. Bu durumdan yola çıktığımızda da, "Aşırı stres iş kazalarına neden olur." genellemesine ulaşabiliriz (tümevarımsal yaklaşım).

BİLİMSEL ARAŞTIRMA

Bilim: Deney, gözlem, akıl yürütme gibi yollarla elde edilen sistemli bilgiler olarak tanımlanabilir.

Bilimsel Araştırma: Bir teorinin ispatlanması, bir iddianın doğrulanması, bir olayın gerçekliğinin ortaya konulması gibi amaçlara ulaşmak için yapılan bilimsel çalışmalardır.

Araştırma: Bir gerçeği ortaya çıkarmak, bir sorunu çözmek ya da eldeki bilgileri geliştirmek amacıyla, bilimsel tekniklerden yararlanılarak yapılan sistemli çalışmalardır.

İnsan kendisini, çevresindeki varlıkları ve olayları tanımak ve bilmek ister. İnsandaki merak duygusu, bilme isteği ve ihtiyacı onu hayatının her aşamasında araştırma yapmaya itmiştir. Bu durum bilimsel araştırmaların yapılmasını sağlamıştır.

İnsanın bir şeyi bilme isteği ve ihtiyacı doğru bilgilere ulaşması için yeterli değildir. İnsanın gerçek ve doğru bilgilere ulaşabilmesi için sistemli ve düzenli bir araştırma yapması gerekir. Bu şekilde yapılan araştırmalara, bilimsel araştırma denir.

Bilimsel araştırma birbirini takip eden dört aşamadan oluşur. Bunlar;

1. Araştırılacak konunun saptanması ve gözlem
2. Bir varsayım ileri sürme (bilimsel tahmin)
3. Bilgi ve belgelerden oluşan verilerin toplanması ve varsayımın test edilmesi
4. Raporun yazılması (sonuç)

şeklinde sıralanabilir.

Bilimsel Araştırma Basamakları

a. Araştırılacak Konunun Belirlenmesi ve Gözlem

Bilimsel bir araştırma yapmak için önce araştırılacak bir konu seçilir. Konunun amaçları ve yapılacak araştırmanın yöntemleri belirlenir. Yapılacak araştırma bir toplumsal sonunun çözümüne katkıda bulunmalı ya da o konuyu daha iyi anlamamızı sağlamalıdır.

Örnek: Günümüzde yaşanan en önemli sorunlardan biri köyden kente göç olayıdır. Bu konuda bilimsel bir araştırma yapabiliriz.

Araştırmamızın adı; "İnsanlar köyden kente neden göç ediyorlar?" olsun. Böyle bir araştırmanın amacı şehirlerde aşırı nüfus artışından dolayı yaşanan sorunlara çözüm bulmak olabilir.

Araştırma konusu ve amacı belirlendikten sonra birinci aşama tamamlanmış olur. Bu durumda ikinci aşamaya geçilebilir.

b. Bir Varsayım İleri Sürme (Bilimsel Tahmin = Hipotez)

Bilimsel araştırmanın ikinci basamağı araştırılacak konu hakkında bir tahminde bulunmaktır. Bunun için araştırma yapacağımız konu ile ilgili daha önce yapılmış çalışmaları inceler ve bir varsayımda bulunuruz. Buna **hipotez** denir.

Örnek; araştırma konumuz, "İnsanlar köyden kente neden göç ediyorlar?" idi. Bu konu ile ilgili daha önce yapılmış araştırmaları inceleriz. Bunlara dayanarak köyden kente göçün nedenleri hakkında bir tahminde bulunuruz.

➡ Tarım alanlarının azalması

- Kırsal kesimde nüfusunun daha çok artması
- Şehirlerde eğitim ve sağlık olanaklarının fazla olması

bilimsel araştırmamızın konusu ile ilgili yapabileceğimiz tahminlerden bazıları olabilir.

Bilimsel araştırmamızın **hipotez** dediğimiz ikinci aşamasını tamamladıktan sonra en önemli kısım olan üçüncü aşamaya geçilir.

c. Bilgi ve Belgelerden Oluşan Verilerin Toplanması ve Varsayımın Test Edilmesi

Araştırmanın üçüncü aşamasında, araştırılacak konu hakkında varsa daha önce yapılmış olan çalışmalar bulunur. Kaynak dediğimiz bu çalışmalar incelenerek yararlanılabilecek bilgiler not alınır. Gerekliyse anket, deney ve gözlem yapılır.

Örnek; araştırma konumuz; "İnsanlar köyden kente neden göç ediyorlar?" idi. Bilimsel araştırmamızın bu safhasında konuyla ilgili kaynaklar buluruz. Bunlar başka araştırmacıların eserleri olabileceği gibi nüfus istatistikleri de olabilir. Bu eserlerden elde ettiğimiz bilgi ve belgeleri fişler halinde yazarız. Bunun yanında köyden kente göç etmiş insanlarla bire bir görüşme yaparız. Bu görüşmelerde insanların göç etmelerine neden olabilecek etkenlerin yer aldığı sorular bulunan "**anket**" de yapabiliriz.

ANKET	
1. Köyden kente ne zaman göç ettiniz?	<input type="button" value="1 yıl"/> <input type="button" value="2 - 5 yıl"/> <input type="button" value="5 yıldan fazla"/>
2. Kaç çocuğunuz var?	<input type="button" value="1 - 3"/> <input type="button" value="3 - 5"/> <input type="button" value="5'den fazla"/>
3. Şehire yerleşmenizde neler etkili oldu?	<input type="button" value="İş"/> <input type="button" value="Eğitim"/> <input type="button" value="Sağlık"/> <input type="button" value="Diğer"/>
4. Tekrar köyünüze dönmek istiyor musunuz?	<input type="button" value="Evet"/> <input type="button" value="Hayır"/> <input type="button" value="Belki"/>
5. Köydeyken yıllık geliriniz ne kadardı?	<input type="button" value="2 bin YTL'den az"/> <input type="button" value="2 - 5 bin YTL"/> <input type="button" value="5 bin YTL'den çok"/>
6. Şu anda yıllık geliriniz ne kadar?	<input type="button" value="2 bin YTL'den az"/> <input type="button" value="2 - 5 bin YTL"/> <input type="button" value="5 bin YTL'den çok"/>
7. Hayatınızda neler değişti?	<input type="button" value="Kötüleşti"/> <input type="button" value="İyileşti"/> <input type="button" value="Değişmedi"/>

Bilimsel araştırmanın üçüncü aşaması da tamamlandıktan sonra son aşama olan rapor yazma aşamasına geçilir.

d. Raporun Yazılması (Sonuç)

Bilimsel araştırmaların son basamağı rapor yazmaktır. Yani elde edilen bilgi ve belgelerden yola çıkarak bir sonuca ulaşmaktır.

Örnek; yaptığımız araştırmalar, incelediğimiz kitaplar, hazırladığımız fişler, yaptığımız görüşmeler ve anketlerden elde ettiğimiz bilgilerden yola çıkarak, "İnsanlar köyden kente neden göç ediyorlar?" şeklindeki araştırmamızın sonuçlarını ortaya koyar, bunları yazarız. Araştırmamızın sonuçlarından bazıları şunlar olabilir.

İnsanların köyden kente göç etmesinde;

- Köylerde nüfusun hızla artmasına karşılık tarım alanlarının yetersiz kalması
- Şehirlerde eğitim olanaklarının daha fazla olması
- Şehirlerde yaşam standardının yüksek olması
- Tarım alanlarında verimin düşmesi
- Tarımsal üretimden elde edilen gelirin giderleri karşılayamaması
- Şehirlerde sağlık olanaklarının daha fazla olması
- Şehirlerde iş bulma olanaklarının daha fazla olması

gibi nedenler etkili olmaktadır.

Elde edilen bu sonuçlar bir kitap haline getirilir, diğer bilim adamlarının ve ilgililerin dikkatine sunulur.

SORUNLARIMI ÇÖZERKEN

Hepimiz yaşamımız boyunca pek çok sorunla karşılaşırız. Bu sorunlardan bazıları haklarımızın ihlal edilmesine de neden olabilir. Karşılaştığımız sorunları çözmede takip edeceğimiz yol çözümü kolaylaştırır ya da zorlaştırır. Bu nedenle sorunlarımızı çözmede akılcı ve pratik yollar bulmalıyız.

ATATÜRK'ÜN SOSYAL BİLGİLERİN GELİŞMESİNE KATKILARI

Atatürk, Kurtuluş Savaşı'nı başarıyla tamamladıktan sonra, çağdaş ve uygar bir toplum oluşturmayı hedeflemiştir. Atatürk bu konuda gençlere güvenmiş, toplumsal değişmeyi ve çağdaşlaşmayı gerçekleştirmek amacıyla eğitime ve kültürel faaliyetlere öncelik vermiştir.

Atatürk'e göre, Cumhuriyet yönetiminin korunmasında, inkılâpların yerleşmesinde en önemli etken, bireyin çağdaş uygarlığın kültürünü benimsemesi ve eğitimidir. Bu nedenle, Cumhuriyet döneminde programlarda gözetilen başlıca esaslar; **ulusallık**, **bilimsellik**, **çağdaşlık** ve **laiklik** olmuştur.

Bütün bu değerlerin öğrencilere ve dolayısıyla Türk toplumuna kazandırılmasında, sosyal bilimlerle ilgili disiplinlerin ve ilköğretimdeki sosyal bilgiler derslerinin rolü çok önemlidir.

Atatürk, sosyal bilimlerin toplumsal birlik, eğitim ve çağdaşlaşma açısından çok önemli olduğunu biliyordu. Bu nedenle sosyal bilimlerin gelişmesine ayrı bir önem vermiştir. Bu amaçla yaptığı başlıca çalışmalar şunlardır:

- Tarihi eserlerin bulunması ve korunması için arkeolojik kazıları desteklemiştir. Başta Ankara **Etnografya Müzesi** ve **Anadolu Medeniyetleri Müzesi** olmak üzere ülke genelinde pek çok müzenin açılmasını sağlamıştır.

- Sosyal Bilgiler dersleri sayesinde öğrencilerin eleştirici, yapıcı ve yaratıcı düşünme yetenekleri gelişir. Karşılaştığı sorunları çözme ile ilgili beceriler kazanır.
- Sosyal Bilgiler öğretimi sayesinde öğrencilerin toplumdaki diğer bireylerle ilişkilerini geliştirmesi sağlanır. İşbirliği yapma ve dayanışma içinde olma öğretilir. Sorumluluk bilinci kazandırılır.
- Sosyal Bilgiler derslerinde öğrenciler temel yurttaşlık hak ve sorumluluklarını kavrar. Toplumsal kurallara uyma alışkanlığı kazanır. Anayasa ve yasalar karşısında görev ve sorumluluklarını bilir. Toplum içinde uyumlu bir fert haline gelir.
- Sosyal Bilgiler öğretimiyle öğrenciler, sahip olduğu olanaklarını en verimli şekilde kullanmayı öğrenir. İhtiyaçlarını iyi belirleme ve doğru tercihler yapma alışkanlığını elde eder.

Günümüzde bilimsel ve teknolojik ilerlemeler çok hızlı gelişmektedir. Bu durum daha nitelikli insan gücü gerektirmektedir. Bu da eğitim programlarının titizlikle geliştirilip uygulanmasını gerektirir. Bu gereklilik, sosyal bilimler programlarında ayrı bir önceliğe sahiptir. Sürekli ve hızlı bir değişim içinde bulunan bir toplumda, tüm yetişenlerin bu değişimlere uyum sağlayabilmeleri için, belirlenen amaçlar doğrultusunda, güçlü bir sosyal bilgiler eğitimi almaları gerekir. Daha sonra da sanat, fen ya da teknik alanlara yönelseler bile, orta-öğretimdeki sosyal bilim dallarında bilgi ve kültür dağarcıklarını en iyi biçimde geliştirmeleri önemli bir koşuldur.

SEVİYE BELİRLEME SINAVI.ORG

NİÇİN SOSYAL BİLGİLER

VATANDAŞLIK BİLGİLERİ ÖĞRENMEK

- Yasalara uymanın önemini kavrama
- Hak ve ödevlerimi bilirim
- Geleneklerimi ve Ahlâk kurallarını tanırım
- Toplum içinde nasıl davranmak gerekeceğini öğrenirim
- İnsana ve eserlerine değer veririm

TARİH

- Geçmişimi öğrenirim
- Geçmiş olaylardan der alırım
- Milletime olan bağlılığım artar
- Dünya uygarlığına katkılarımı bilirim

COĞRAFYA

- Ülkemi tanırım
- Ülkemin sahip olduğu zenginlikler hakkında bilgi sahibi olurum
- Ülkenin iklimini öğrenirim
- Yer yüzü şekillerini iklim ve bitki örtüsünün insanların yaşamını nasıl etkilediğini öğrenirim.
- Ülkem ile dünya ülkelerini karşılaştırırım.

FELSEFE

- Düşünmeyi öğrenirim
- Düşünmenin önemini kavrarım

SOSYOLOJİ

- İçinde yaşadığım toplumu tanırım
- Topluma karşı görevlerimi bilirim
- Geleneklerimi ahlâk kurallarını öğrenirim

- 1926'da çıkarılan bir kanunla yabancı okullar da dahil olmak üzere bütün okullarda sosyal bilgiler derslerinin Türk öğretmenler tarafından ve Türkçe okutulmasının zorunlu olmasını sağlamıştır.
- Türk tarihinin kökenini araştırmak, Türklerin dünya kültür ve uygarlığına yaptıkları katkıları ortaya koymak amacıyla **Türk Tarih Kurumu**'nun kurulmasına öncülük etmiştir.
- Türk dilini yabancı dillerin etkisinden kurtarmak, Türkçenin dünya dilleri arasında yerini almasını sağlamak ve Türkçenin bir bilim dili haline gelmesini sağlamak amacıyla **Türk Dil Kurumu**'nu kurdurmuştur.
- Türkiye'de sosyal bilimlerin gelişmesini sağlamak ve bu alanda nitelikli eleman yetiştirmek amacıyla Ankara'da **Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi** ile **Hukuk Fakültesi**'nin açılmasını sağlamıştır.

Atatürk Ankara Hukuk Fakültesi'nin açılışında

Atatürk sosyal bilimler alanında dünyaca tanınmış pek çok bilim adamını Türkiye'ye davet etmiştir. Yerli ve yabancı bilim adamlarının katıldığı bilgi şöleni ve konferanslar düzenletmiştir. Almanya'dan kaçan pek çok bilim adamına Türkiye'deki üniversitelerde görevler verilmesini sağlamıştır.

